

OBSAH

ÚVOD

5

ČÁST I

NAŠE VLAST V DOBĚ PRVOBYTNĚ POSPOLNÉHO ŘÁDU

<i>Kapitola I</i> — PRVOBYTNĚ POSPOLNÝ ŘÁD	13
1. Starší doba kamenná. Paleolit	13
2. Neolitické období	14
3. Bronz a začátek kultury železa. Rozklad rodové společnosti a vznik státu	16

ČÁST II

OTROKÁŘSKÝ ŘÁD NA ÚZEMÍ NAŠÍ VLASTI

<i>Kapitola II</i> — VYTVOŘENÍ DÁCKÉHO RANĚ OTROKÁŘSKÉHO STÁTU	19
1. Thrákové a Dákové	19
2. Společenská a politické zřízení a vzdělanost Dáků	21

<i>Kapitola III</i> — ŘÍMSKÉ VÝBOJE NA BALKÁNĚ. DOBYTÍ DÁCIE	26
--	----

<i>Kapitola IV</i> — ŘÍMSKÉ PANSTVÍ V DÁCII	29
---	----

1. Hranice Dácie za římské okupace. Postavení obyvatelstva	29
2. Osvobozenecký boj dáckého lidu	31

ČÁST III

POČÁTKY FEUDALISMU (OBDOBÍ PŘECHODU K FEUDALISMU)

<i>Kapitola V</i> — STĚHOVÁNÍ NÁRODŮ	38
1. Zaměstnání obyvatelstva a společenská organisace po osvobození Dácie	39
2. Slované	42
3. Křesťanství na území dnešní Rumunské lidové republiky	45

ČÁST IV

FEUDÁLNÍ ŘÁD (I)

<i>Kapitola VI – VŠEOBECNÝ CHARAKTER FEUDÁLNÍHO ŘÁDU. TVOŘENÍ FEUDÁLNÍCH STÁTŮ V RUMUNSKÝCH ZEMÍCH</i>	47
--	----

1. Podstatné rysy feudálního rádu	48
2. Zřízení knížetství a vojvodství na území naší vlasti	49
3. Povstání za Asena a Petra	51

<i>Kapitola VII – VZNIK SAMOSTATNÝCH FEUDÁLNÍCH STÁTŮ: MOLDAVSKA, VALAŠSKA A SEDMIHRADSKA</i>	53
---	----

1. Rozvoj feudálního rádu v Moldavsku, Valašsku a Sedmihradsku	53
2. Moldavsko samostatným feudálním státem	58
3. Valašsko samostatným feudálním státem	60
4. Feudální instituce v Moldavsku a Valašsku. Feudální imunita	62

<i>Kapitola VIII – VALAŠSKO A MOLDAVSKO NA KONCI XIV. A NA ZAČÁTKU XV. STOLETI</i>	69
--	----

1. Mirča Starý (1386–1418)	69
2. Moldavsko v XV. století. Alexander Dobrý (1400–1432)	72
3. Moldavsko do vlády Štěpána Velikého	76
4. Valašsko v druhé polovici XV. století. Vlad Tepeš	77

<i>Kapitola IX – SEDMIHRADSKO DO ROKU 1437. SELSKÉ POVSTÁNÍ NA BOBILNĚ</i>	79
--	----

1. Hospodářské a společenské poměry v Sedmihradsku do roku 1437	79
2. Povstání rolníků na Bobilně (1437)	82
3. Vítězství Jana Korvína Hunyadiho nad Turky	90

ČÁST V

FEUDÁLNÍ ŘÁD (II)

BOJ ZA NEZÁVISLOST PROTI TURECKÉ NADVLÁDĚ

<i>Kapitola X – BOJ PROTI OSMANSKÉMU NEBEZPEČÍ</i>	92
--	----

1. Moldavsko za Štěpána Velikého (1457–1504)	92
2. Boje s Turky. Styky s Moskevským státem	100
3. Kultura v druhé polovici XV. století	103

<i>Kapitola XI – MOLDAVSKO A VALAŠSKO POD TURECKÝM JHEM V XVI. STOLETI</i>	105
--	-----

1. Krutý útlak lidu pod tureckým jhem	105
2. Rolnické nepokoje a boje v Moldavsku a Valašsku v XVI. století	110
3. Panovníci Moldavska a Valašska. Styky s Ruskem	111

<i>Kapitola XII – SEDMIHRADSKO V XVI. STOLETI. POVSTÁNÍ JIŘÍHO DOŽI (1514)</i>	118
--	-----

<i>Kapitola XIII – POKUS O VYTVOŘENÍ CENTRALISOVANÉHO STÁTU</i>	123
---	-----

1. Michal Chrabrý (1593–1601)	123
2. Boje s Turky	127
3. Dobytí Sedmihradska a Moldavska	130
4. Kultura v XVI. století	134

<i>Kapitola XIV — MOLDAVSKO, VALAŠSKO A SEDMIHRADSKO V XVII. STOLETÍ</i>	137
1. Mezinárodní situace. Boj proti osmanskému ujařmení	137
2. Hospodářská a společenská situace v rumunských zemích v XVII. století	140
3. Boj rolníků proti feudálnímu vykořisťování v XVII. století	144
4. Panovníci v Moldavsku a Valašsku v XVII. století	149
5. Kultura v XVII. století	159
<i>Kapitola XV — SEDMIHRADSKO V XVII. STOLETÍ</i>	167
<i>Kapitola XVI — MOLDAVSKO A VALAŠSKO V XVIII. STOLETÍ. ROZKLAD FEUDALISMU A POČÁTKY KAPITALISTICKÝCH VZTAHŮ V DRUHÉ POLOVINĚ XVIII. STOLETÍ</i>	172
1. Společensko-hospodářský rozvoj	173
2. Formy třídního boje v XVIII. století	179
3. Panovníci. Upevnění styků s Ruskem	182
4. Vláda fanariotů	185
<i>Kapitola XVII — RUSKO-TURECKÉ VÁLKY A JEJICH VÝZNAM V BOJI PROTI TURECKÉMU JHU</i>	188
1. Pomoc Ruska v boji za nezávislost rumunských zemí	188
2. Kultura v XVIII. století	191
<i>Kapitola XVIII — SEDMIHRADSKO V XVIII. STOLETÍ</i>	197
1. Vláda Habsburků. Postavení rolníků	197
2. Rolnické povstání, jež vedl Horia, Cloșca a Crișan	199
<i>Kapitola XIX — LIDOVÉ POVSTÁNÍ POD VEDENÍM TUDORA VLADIMIRESCA</i>	210
1. Hospodářské a sociální poměry v rumunských zemích v předvečer roku 1821	210
2. Kultura na počátku XIX. století	213
3. Revoluční hnutí v Rusku a jihovýchodní Evropě na počátku XIX. století	214
4. Povstání lidu pod vedením Tudora Vladimiresca	216
<i>Kapitola XX — HOSPODÁŘSKÝ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ VALAŠSKA A MOLDAVSKA V LETECH 1828—1848</i>	222
1. Rozvoj kapitalistických vztahů v první polovině XIX. století	222
2. Válka rusko-turecká z roku 1828—1829. „Règlement organique“ (Organický statut)	225
3. Kulturní vývoj	229
4. Revoluční hnutí před rokem 1848 v Moldavsku, Valašsku a Sedmihradsku	234
Č A S T VI	
ROZVOJ KAPITALISMU	
<i>Kapitola XXI — REVOLUČNÍ ROK 1848 V MOLDAVSKU, VALAŠSKU A SEDMIHRADSKU</i>	237
1. V Moldavsku	238
2. Ve Valašsku	240
3. V Sedmihradsku	249

Č A S T VII

VZNIK RUMUNSKÉHO NÁRODNÍHO STÁTU
POZEMKOVÁ REFORMA Z ROKU 1864
VYDOBYTÍ STÁTNÍ NEZÁVISLOSTI V LETECH 1877—1878

<i>Kapitola XXII — SPOJENÍ MOLDAVSKA A VALAŠSKA. USTAVENÍ RUMUNSKÉHO STÁTU</i>	256
1. Hospodářský a sociální rozvoj rumunských zemí po roce 1848	256
2. Sjednocení Moldavská a Valašská	261
3. Panování Alexandra Iona Cuzy	269
4. Zákon o pozemkové reformě z roku 1864	278
5. Boj „zrůdné koalice“ proti Al. I. Cuzovi	280
6. Kultura	282
<i>Kapitola XXIII — VÁLKA ZA NÁRODNÍ NEZÁVISLOST</i>	286
1. Rozvoj kapitalismu v Rumunsku po roce 1864	286
2. Sociálně politický život	289
3. Válka Ruska a Rumunska proti Turecku. Dobytí státní nezávislosti Rumunska	295
4. Vývoj revolučního hnutí	304
5. Kultura	308
<i>Kapitola XXIV — BURŽOASNĚ STATKÁŘSKÉ RUMUNSKO DO ROKU 1900</i>	311
1. Hospodářský vývoj země. Závislost na cizím kapitálu	311
2. Rolnické povstání z roku 1888	316
3. Dělnické hnutí v letech 1881—1900	319
4. Kultura	323
5. Sedmihradsko až do roku 1900	324
Č A S T VIII	
RUMUNSKO V OBDOBÍ IMPERIALISMU	
[AŽ DO VELKÉ ŘÍJNOVÉ SOCIALISTICKÉ REVOLUCE]	
<i>Kapitola XXV — RUMUNSKO NA POČÁTKU XX. STOLETÍ</i>	333
1. Sociální a hospodářský stav Rumunska na počátku XX. století	333
2. Dělnické hnutí v letech 1900—1907. Vliv první ruské buržoasně demokratické revoluce (1905) v Rumunsku	343
3. Rolnické povstání z roku 1907	345
<i>Kapitola XXVI — RUMUNSKO V LETECH 1908—1914. BALKÁNSKÉ VÁLKY</i>	357
1. Buržoasně statkářské zemědělské zákonodárství po roce 1907	357
2. Rumunsko v době balkánských válek	358
3. Dělnické hnutí (1907—1914)	361
4. Sedmihradsko v letech 1900—1917	365
<i>Kapitola XXVII — RUMUNSKO V LETECH PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLKY</i>	370
1. Léta neutrality	370
2. Účast Rumunska na imperialistické válce	374
3. Dělnické hnutí od roku 1914 do října 1917	378
4. Kultura (1900—1917)	379

Č A S T I X

RUMUNSKO

PO VÍTĚZSTVÍ VELKÉ ŘÍJNOVÉ SOCIALISTICKÉ REVOLUCE
AŽ DO 23. SRPNA 1944

<i>Kapitola XXVIII — RUMUNSKO V OBDOBÍ REVOLUČNÍHO ROZMACHU, KTERÝ NASTAL POD VLIVEM VELKÉ ŘÍJNOVÉ SOCIALISTICKÉ REVOLUCE (1917—1928)</i>	382
1. Světadějný význam Velké říjnové socialistické revoluce	382
2. Imperialistická intervence proti socialistické revoluci v Rusku.	383
3. Hospodářská a sociální situace Rumunska po imperialistické válce (1914—1918)	386
4. Boj dělnické třídy v letech 1917—1920	398
5. Generální stávka z roku 1920	402
6. Založení Komunistické strany Rumunska	405
7. Druhý sjezd Komunistické strany Rumunska	407
<i>Kapitola XXIX — RUMUNSKO V OBDOBÍ DOČASNÉ STABILISACE KAPITALISMU (1923—1929)</i>	409
1. Všeobecně o dočasné stabilisaci kapitalismu	409
2. Sociální a politická situace v Rumunsku v období 1923—1929	413
3. Boj komunistické strany v letech 1923—1929. III. a IV. sjezd Komunistické strany Rumunska	422
<i>Kapitola XXX — RUMUNSKO V OBDOBÍ HOSPODÁŘSKÉ KRISE 1929—až 1933</i>	432
1. Hospodářská krize v Rumunsku	434
2. Zotročování Rumunska americkým, anglickým a francouzským imperialismem zesiluje	441
3. Boj Komunistické strany Rumunska za revoluční východisko z krise	444
4. V. sjezd Komunistické strany Rumunska a jeho historický význam	449
5. Velký boj železničářů a naftařských dělníků v lednu—únoru 1933	454
6. Hrdinné boje z 15.—16. února 1933. Proces s vůdci boje z roku 1933 v čele s Gh. Gheorghiu-Dejem	457
<i>Kapitola XXXI — RUMUNSKO V OBDOBÍ FAŠISACE ZEMĚ A PŘÍPRAV PROTISOVĚTSKÉ VÁLKY</i>	461
1. Mezinárodní situace	461
2. Hospodářský život. Růst monopolistického kapitálu	462
3. Buržoazně statkářská politika fašisace země	471
4. Boj Komunistické strany Rumunska za vytvoření lidové protifašistické fronty	472
5. Královská diktatura (1938—1940)	477
6. Boj Komunistické strany Rumunska proti vídeňskému diktátu	483
<i>Kapitola XXXII — ÚČAST BURŽOASNĚ STATKÁŘSKÉHO RUMUNSKA VE ZLOČINNÉ PROTISOVĚTSKÉ VÁLCE. BOJ KSR PROTI HITLEROVSKÉ VÁLCE (1941—1944)</i>	488
1. Fašistická legionářská a Antonescova diktatura	488
2. Bojová platforma Komunistické strany Rumunska. Září 1941	493
3. Spolupráce anglo-amerických trustů a rumunské buržoasie s německým imperialismem po dobu protisovětské války	498
4. Ustavení divise Tudor Vladimirescu	500
5. Boj vlasteneckých sil vedených KSR proti hitlerovské válce	503
6. Hitlerovské plenění	506
7. Příprava ozbrojeného povstání z 23. srpna 1944	508

VÍTĚZSTVÍ OZBROJENÉHO POVSTÁNÍ 23. SRPNA 1944,
 PODNÍCENÉHO A VEDENÉHO KOMUNISTICKOU STRANOU
 RUMUNSKA ZA VÍTĚZNÉHO POSTUPU SOVĚTSKÉ
 ARMÁDY. BOJ KOMUNISTICKÉ STRANY RUMUNSKA
 ZA NASTOLENÍ A ROZVOJ LIDOVĚ DEMOKRATICKÉHO
 ZŘÍZENÍ

<i>Kapitola XXXIII – BOJ ZA UPEVNĚNÍ LIDOVÉ DEMOKRACIE V NAŠÍ ZEMI</i>	510
1. Podepsání příměří	512
2. Učast Rumunska po boku SSSR ve spravedlivé protihitlerovské válce	513
3. Boj KSR proti Sănătescově a Rădescově vládě. Uskutečnění jednoty odborů	515
4. Šestý březen 1945	520
5. Pozemková reforma. Likvidace statkářů jako třídy	522
6. Celostátní konference Komunistické strany Rumunska	530
7. Hospodářská pomoc Sovětského svazu	532
8. Pařížská konference. Mírová smlouva. Diplomatická pomoc Sovětského svazu Rumunsku	536
9. Návrhy KSR na zlepšení hospodářské a finanční situace	539
10. Isolace a rozdrcení buržoasně statkářských stran a pravicových živlů v sociální demokracii	545
<i>Kapitola XXXIV – VYHLAŠENÍ RUMUNSKÉ LIDOVÉ REPUBLIKY 30. PROSINCE 1947</i>	551
1. Znárodnění hlavních průmyslových podniků 11. června 1948. Vznik socialistického sektoru národního hospodářství	553
2. Státní plán Rumunské lidové republiky na rok 1949 a 1950	556
3. Resoluce plenárního zasedání ÚV Rumunské dělnické strany z 3.–5. března 1949 o úkolech strany v boji za posílení svazku dělnické třídy s pracujícími rolníky a za socialistickou přeměnu zemědělství	557
4. Vytvoření lidových rad, místních orgánů státní moci	561
5. Plán elektrifikace země	564
6. Pětiletý plán Rumunské lidové republiky	564
7. Vytvoření nové kultury národní formou, socialistické obsahem	567
DOSLOV REDAKCE ČESKÉHO VYDÁNÍ	574
JMENNÝ REJSTŘÍK	577
ZÁKLADNÍ PRAVIDLA RUMUNSKÉ VÝSLOVNOSTI	586